

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

Az első lépés

A magyar kormányküldöttség Kossuth szellemét hozta magával Bukarestbe s a miniszterelnökségi díszteremben Bălcescu szellemével találkozott.

Nagy történelmi jelentősége van a múlt hét keddjén aláírt román-magyar kulturális egyezménynek.

Az első lépés Kossuth és Bălcescu nagy álmának megvalósítása felé megtörtént. A dunai népeknek nem egymás ellen kell harcolniuk, nem idegen imperialista érdekek szolgálatában véreznük, hanem össze kell fogniuk szabadságuk és függetlenségük közös védelmére.

Ezért a román-magyar kulturális egyezmény okmányainak aláírása tul lépi azt az egyszerű keretet, mely két szomszédos nép jóviszonyának megteremtését szolgálja, évszázados pereskedést és ellenségeskedést zár le s új utakat nyit a két népi demokráciájának építő nép fejlődése elé.

— Százados viszályok és félreértések után, melyeket mindig idegen érdekek idéztek elő, a két nép végre kezét fogott és elindult a békés együttműködés útján — mondotta Livezeanu tájékoztatóügyi miniszter.

Ortutay Gyulának, a magyar vallás és közoktatásügyi miniszternek a válasza mintegy folytatása az előbbi idézetnek:

— Továbbra is küzdenünk kell a lappangó fasizmus és imperializmus ellen, melyek újra fel akarják dűlni és elpusztítani országainkat. Ebben a harcban egyek vagyunk Jugoszlávia és Bulgária népeivel is. Ezek a szerződések valóban pillérei lesznek a demokráciának és a haladásnak.

A dunai népek együttműködésének gondolata 90 évvel a kossuthi gondolat után és alig 2 évvel a szörnyű világégés után ime kezd a megvalósulás stádiumába lépni.

Román, magyar és szláv népek össze fognak, hogy népeik számára egy független, békés és boldog életet teremtsenek meg. Önkéntelenül is a nagy Ady halhatatlan sorai motoszkálnak bennünk: „román, magyar, szláv bánat mindig egy bánat marad”. Az egyezmény okmányok aláírása biztató jel számunkra, hogy ezután nemcsak bánatunk, hanem örömeink is közősek lesznek. A kulturális egyezmény aláírása az első lépés, a többi ezután következik.

Kacsó Sándor elnök beszéde a temesvári nagygyűlés záróülésén

Kedves Testvérek!

A Romániában élő magyar nemzetiségnek három nagy napja volt az elmúlt három nap. Kezdte beszédét Kacsó Sándor elnök. Nagy jelentőségűnek ítélte ezt a kongresszust országunk kormányza, nagy jelentőségűnek ítélte a Magyar Népi Szövetség leghűségesebb fegyvertársa, a Román Kommunista Párt és nagy jelentőségűnek ítélte maga a romániai magyar nép is.

A mai nemzetközi helyzetben a kongresszuson keresztül a romániai magyar népnek oda kellett állania a béke védelem szolgálatába. Ez volt nagy feladat. Ennek a feladatnak az érdekében dokumentálnia kellett, hogy teljes szívvel, lélekkel, meggyőződéssel áll ott a Szovjetunió mellett, mert ez az állam védi és szervezi a békevédelmet. Dokumentálnia kellett ennek a kongresszusnak, hogy a Romániában élő magyar nemzetiség hűségesen építi itt a népi demokráciát, mert tudja, hogy a népi demokrácia építése a béke építésének egyik eszköze. És ennek érdekében újra dokumentálnia kellett, hogy mindennél fontosabbnak tartja a román és a magyar nép közötti belső barátságot.

Nemcsak nekünk, Romániában élő magyar nemzetiségnek, de az egész magyar népnek a legfontosabb érdeke, hogy a megtalált helyes útról most már ne térjen le, mert olyan katasztrófába zuhanna vissza, melyből visszatérés talán többé nem lenne.

Kacsó Sándor ezután a reakció néppellenes rágalmairól és rémhírterjesztéséről beszélt. A haladás ellenségei úgy próbálnak beférkőzni a falusi tömegek közé, hogy valótlan állításokkal homályosítják el tisztánlátásukat.

Az erőviszonyok a demokrácia javára tolódtak el

A második világháború után alapvetően megváltoztak a nemzetközi erőviszonyok — mondotta Kacsó Sándor, a MNSz elnöke. — Az erőviszonyok a demokrácia és a szocializmus javára tolódtak el. A Szovjetunió történelmi győzelme a fasizmus fölött, mindenütt a világon hatalmas lendületet adott a haladó mozgalmaknak és a munkásmozgalomnak. Mert a munkásság hordozza az új szabad társadalom terhet és vállalja a szabadságharc élharcos szerepét.

Az imperialista hatalmak az amerikai imperializmus vezetésével, a történelmi haladást, a népek szabadságát és függetlenségét akarják elgáncsolni és a trösztök és monopóliumok urainak érdekében új háborút kirobbantani. De Sztalingeneralisszimusz és más demokratikus államférfiak is megmondták már, hogy a háborús ijesztgetés csak a gyenge idegzetűket félemlítheti meg. *Nincs háborús veszély.*

A volt nemzeti parasztpárt pöre leplezte az imperialista törekvéseket. A Tătărescu féle liberális párt is politikai manőverrel próbálta gyengíteni a demokrácia erejét. Tătărescu célja az volt, hogy háttérbe szorítsa a munkáspártokat. Terveire a munkásosztály azzal felelt, hogy megerősítette egységét és eltávolította a kormányból a dolgozó nép ellenségeit.

A magyar és román reakció összefogott.

A reakció egyik fegyvere volt, hogy az együttlakó népeket egymás ellen uszította és ennek segítségével próbálta megakadályozni, vagy legalábbis hátráltatni a fejlődést. A reakciónak ez a munkája a mi sorainkat sem kimélte. Amikor Maniu gárdái szervezték a támadásokat a magyarok ellen, akkor nem az történt, hogy a maniuista reakció szembeszállt a magyar reakcióval, hanem összefogott a két reakció egymással.

Román-magyar kulturális egyezményt kötött a két nép kormánya

Kedden délelőtt 10 órakor a miniszterelnökségi palota dísztermében zajlottak le a magyar kormányküldöttség bukaresti látogatásának utolsó fejezetei. Ez alkalommal ünnepélyes külsőségek között történt meg a kulturális egyezmény megmunkálójának kölcsönös kitüntetése, amit nyomon követett az egyezmény okmányainak aláírása.

Az ünnepségen teljes számban megjelentek a román kormány tagjai, a magyarországi kormánykiküldöttek, valamint a politikai és katonai személyiségek, akik az ünnepségek megkezdéséig eltelt időt barátságos beszélgetésekkel töltötték el.

Valamivel 10 óra után érkezett meg Groza Péter dr. miniszterelnök is és nemsokkal ezután kezdetét vette az ünnepség.

Pauker Anna külügyminiszter felolvasta a kitüntetési okirat szövegét, míg a kitüntetéseket Groza Péter miniszterelnök adta át a kitüntetetteknek.

Ha azt akarjuk, hogy a Magyar Népi Szövetség a demokrácia építésében hasznos munkát tudjon végezni, akkor meg kell maradnunk a munkásosztály oldalán, a Román Kommunista Párt szövetségében.

Bizonyságot kell szolgáltatni továbbra is amellet, hogy továbbhaladunk a népi demokrácia útján, folytatjuk a békéért és a szabadságért indított harcot, együtt a román demokrácia erőivel. Minden erőnkkel a román magyar testvériséget kell ápolnunk és elmélyítenünk, — fejezte be beszédét Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség elnöke.

Beszédét szólni nem akaró tetszenyilvánítással fogadta a népgyűlés hallgatósága.

Az Egységes Munkáspárt ideológiai előkészítése megkezdődött.

A belpolitikai életben rendkívüli jelentőségű az Egységes Munkáspárt előkészítése. Ezzel kapcsolatban országsszerte ideológiai fölvilágosító kampány kezdődött. A fővárosban már megtartották az első kommunista-szocialista gyűléseket, ahol tisztázták az egységespárt ideológiai alapjait.

Ez a fölvilágosító munka tovább folyik körzetenként és szervezetenként mindaddig, amíg összehívják az egységesítést kimondó kongresszust. Ekkorra már valószínűleg megtörténik a női, valamint az ifjúsági szervezetek egységesítése. Az Egységes Munkáspárt megteremtése nemzetközi visszhangot keltő esemény lesz.

Kacsó Sándor Népnek való könyveket a népkönyvtárakba.

A Magyar Népi Szövetség kongresszusán egyhangulag Kacsó Sándort választotta meg elnökének.

Kacsó Sándor, vármegyénk képviselője a bukaresti képviselőházban, régi demokrata harcos, hivatásos újságíró, akinek bátor és éles tolla mindig a demokrácia szolgálatában állott, mindig a nép igazi képviselője volt.

A „történelmi pártok” uralkodása alatt megfélemlíthetetlen harcosa volt a magyarság nemzetiségi jogokért való harcának, s természetes, hogy az 1944 augusztus 23. a után megalakult kor-

Dec. 3. este 8 órakor

mány nem nézte jó szemmel a demokrácia igazi harcosát s letartóztatta, Târgu-Jiu ra internálták, ahonnan az 1945 március 6 án bekövetkezett demokrácia változás szabadította ki.

Ettől a pillanattól kezdve Kacsó Sándor neve elválaszthatatlan a Magyar Népi Szövetségtől, s már nemcsak, mint író, vagy újságíró, hanem mint elsővonalbeli politikus veszi ki részét a népi demokrácia kiteljesüléséért folytatott küzdelemből.

Ma, amikor a Magyar Népi Szövetség országos elnökének választotta meg, szeretettel üdvözljük őt, mint a magyarság első emberét, mint megyénk képviselőjét, a román-magyar barátság régi kipróbált harcosát, minden igaz demokratikus ügy bátor és lelkes szószólóját.

Jugoszláv—román barátsági hét.

Két éve annak, hogy a Federatív Jugoszláv népköztársaság kiadta a kiadványát.

Ma ünnepel Jugoszlávia népe és vele együtt Délkelet-Európa demokratikus államainak népei.

Romániában 1947 nov. 27 től dec. 5-ig román-jugoszláv barátsági hetet tartunk a két szomszéd nép barátságának kimélyítése jegyében. Ez a hét van hivatva arra, hogy ismertesse a hős jugoszláv nép harcát és a Tito marsall vezetésével folytatott küzdelmet a demokrácia megerősítéséért és a szocializmus megvalósításáért.

Jugoszlávia népeit nem tudta térdre kényszeríteni a hitlerista zsarnokság. A reakciós kormány annakidején Jugoszláviában rövid életű volt, mert a nép nem állott egy pillanatig sem az árulók mellé. Fegyverrel a kezükben harcoltak a megszállók ellen.

Az a nép, amelyik Tito marsall vezetésével először rázta le a német jármot, ünnepeli az alkotmány két éves évfordulóját, mely egyben a demokrácia győzelmét is jelenti.

Népeink együtt harcolnak megerősödve az imperializmus ellen a tartós békéért. Éljen a Federatív—Jugoszláv köztársaság és a népi Románia harca a tartós békéért.

b. b. m.

Az orvosokat sokszor hívjuk, ők csak egyszer hívnak az egészségügyi szakszervezet december 7-én a Polgári Önképzőkör vendéglőjében tartandó

teájára.

Nagy hiányt pótol a hatóságok által minden község részére eljuttatott könyvekből összeállított népkönyvtár.

Hosszu időn keresztül — eltekintve Ady és Petőfi versesköteteitől — a falvak könyvtáraiból majdnem teljesen hiányoztak a demokratikus szellemű könyvek. Pedig politikai, kulturális, társadalmi, vagy tudományos téren a fejlődés törvényszerű követelménye a mindenkor helyes világszemlélet. Enélkül pusztulásnak van kitéve minden nép. S hogy ne legyen népünk sorsa is pusztulás, addig is, amíg népünk önmagától érdeklődik a haladó szellemet szolgáló könyvek iránt, a községek értelmiségi, tehát könyvektől nem idegen szellemű vezetői, népünk és saját maguk iránti kötelességüknek

A fel nem használt pontok a jövő évben is érvényesek

A pontkönyvekkel egyesek visszaéléseket követnek el mert élelmiszerért és pénzért elfeketézik pontjaikat. Mások egyes árukból szükségletükön felül is akarnak bevásárolni. Ugyancsak ennek

Varga Katalin-est

a felelőtlen vásárlási láznak a következménye, hogy sorfal keletkezik a pontáru kiosztó üzlet előtt. Tekintettel arra, hogy pontáru állandóan érkezik és a még hátralévő pontok bevásárlására hosszabb időre van szükség, az ipar és kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint az ebben az évben be nem válthatott pontok érvényesek maradnak 1948-ban is és kivétel nélkül mind be is váltják.

A megyei gazdasági ellenőrző hivatal vezetőinek nyilatkozata szerint a pontrendszer nem azért vezeték be, hogy egyesek feketézzenek vele, de azért sem, hogy a dolgozók erejüket meghaladó vásárlásokat eszközöljenek még olyan árucikkekben is, melyekre nincsen semmi szükségük, hanem csak azt vegyék meg, ami elengedhetetlenül szükséges.

Az újabb rendelkezések értelmében pamut árut a pontmennyiség 30% ig lehet kiszolgálni. A többi pontokra természetesen vásárolhat kiki szövetet, selymet, stb.

Az UMGISz szövetkezettől kapott értesítés alapján a vásárló közönséget lapunkban állandóan tájékoztatni fogjuk a kiutalt árukról.

Ugyanakkor, az elosztás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében az UMGISz textilosztály még egy fiókot létesít és így, reméljük, az elosztás teljesen kielégítő lesz.

A lisztosztás is december 1-ével megkezdődik a novemberi hónapra, amikor az egész havi lisztfejlesztést egyszerre szolgálják ki a lisztelosztó kereskedők, utána fejenként 10 kg. kukorica lesz osztva, szintén a novemberi hónapra.

Nyiltér

Ezen rovatban közöltekt sem a szerkesztő, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Külön élő feleségemért, Gergely Margitért, sem anyagi, sem erkölcsi felelősséget nem vállalok.

Dodó Márton, bögyözi lakos.

kell, hogy érezzék az általuk is alig, vagy egyáltalán nem ismert könyvek áttanulmányozását és népünkkel gyűlések, összejövetelek keretében előadás, felolvasás formájában való ismertetését és feldolgozását. Ezeket a könyveket úgy tekintse minden értelmiségi testvérünk, mint a társadalmunkat a romlásától megóvni akaró sőt, amit csak hinteni kell az ő szellemükön keresztül a lelkekbe. Ha nem hintjük, a könyvek szelleme ugyanis megmarad, elveszni csak mi, a nép fogunk.

Ahoz, hogy a hiányok teljesen pótolva legyenek, a könyveknek falvakba való eljuttatásán kívül, a bennünk lévő szellem terjesztése szükséges. Csak így lehetnek népkönyvtáraink valóban népünké. *Biró Béla.*

Az anyákhoz

A Groza kormány újabb tanujelét adta annak, hogy minden intézkedés a nép érdekében történik.

Országos intézkedéseket tett az anya és csecsemő védelmezésére, felsegélyezésére. Megyénkben is megalakult a Gyermekvédelmi Bizottság, melynek segítségével hathónapon keresztül csecsemők, gyerekek, terhes és szoptató anyák eddig nélkülözött, vagy nehezen beszerezhető tápszerekhez fognak jutni, teljesen díjtalanul.

Édesanyák! Forduljatok bizalommal az adatgyűjtő hatóságokhoz és támogassátok részrehajlás nélkül adatgyűjtő munkájukban, hogy az első tápszerekiosztásnál a leggyengébb csecsemők, gyermekek és anyák részesüljenek.

Az udvarhelymegyei intézőbizottság a megye egész területén meg akarja alapozni ezt a már célkitűzésében is áldásos munkát, ezért december 6—14 között gyermek hetet rendez. Ezúton is felkér minden gyermekeszerető testvért, hogy pelenkának valót, ruhanevet, nem romlandó élelmiszert, vagy

a moziteremben

pénzt, sziveskedjenek a házukat felkereső hatóságilag igazolt gyűjtők útján a segítségre szorultak részére adni.

Udvarhelymegyei Gyermekvédelmi Bizottság

Csucsai Károly, propaganda titkár.

SPORT

Autó Sport—Victoria 3:0 (1:0)

Az ismételten meg nem jelent lugosi férfi kézilabda csapat helyett barátságos mérkőzés keretében a segesvári jónévű Victoria volt az Autó-Sport ellenfele vasárnap délután. Az Autó Sport férfi kézilabda csapata újból bebizonyította, hogy megérdemli azt a lelkes dőst és támogatást, melyet az udvarhelyi sportkedvelő közönség nyújt. A nagy sár ellenére gyors és ötletes játékkal szerepelt az Autó-Sport férfi kézilabda csapata. Ha a játékosok fegyelmezettége és jó szelleme megmarad, még sok szép játékkal fogja megörvendeztetni Székelyudvarhely közönségét.

Értesülésünk szerint december 7-én a lugosi csapatnak kell Székelyudvarhelyre jönnie, az elmaradt bajnoki mérkőzés lejátszására. Amennyiben nem jönne le, törlik a nemzeti bajnokság további küzdelméből. Mindenesetre jó idő esetén az Autó-Sport vezetősége gondoskodik egy jó csapat hozataláról.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhelyt.

A román-jugoszláv hét előkészítő bizottsága megalakult városunkban

November 30-án d. e. 11 órakor nagygyűlés keretében alakult meg a román-jugoszláv hét előkészítő bizottsága.

Az előkészítő bizottság feladata ennek a hétnek a megrendezése.

A bizottság elnökévé egyhangulag Szilágyi Ignác megyefőnöktől választották meg. A bizottság tagjai a demokratikus pártok, a hatóságok és intézmények vezetői.

Főtáitkár Barabás Sándor szakszervezeti elnök, míg titkár Sábau Carol szaksz. titkár lett.

Az előkészítő bizottság elhatározta, hogy f. hó 5-én, pénteken a jugoszláv-román hét utolsó napján este nagygyűlést tart a Royal mozi helyiségében.

x Dr. Benedek Aladár ügyvédi irodáját Székelyudvarhelyen, Kőkereszt-tér (volt Király utca 1 szám alatt) megnyitotta.

— A disznóvágás tekintetében minden korlátozás csak a közfogyasztásra szánt disznóvágásra vonatkozik. Magánháztartás számára történő vágásnál sem beszolgáltatási kötelezettség, sem egyéb korlátozás nincs. Saját maga kárára cselekszik tehát, aki nem hizott sertéseit a rémhírek hatása alatt idő előtt levágja.

— A lisztosztást minden városi lakos számára ezentul nem a város, hanem az UMGISz intézi. Holnap megkezdődik az egész novemberre járó liszt kiosztása, amiből 75% buza, 27% pedig rozsliszt, kg.-ja 15 lej.

— A bukaresti rádió gyermekdelután keretében dec. 6-án d. u. 7 órakor közvetíti Bakóczy Károly Mikulás-jelenetét. Haligassuk meg!

— Molliere-előadás a kollégiumban. A ref. kollégium VII. osztálya a kollégium tornatermében közkívánatra f. hó 2-án, kedden este 8 órakor megismétli Molliere: »A botcsinálta doktor« c. 3 felvonásos vigjátékát.

x Eladó Homoródfürdőn 1600 öl villatelek. Cim: Scobaiu, București Str. Romulus 45. Telefon 54.645 és 30404. 2—3

x Keresek butorozott, vagy üres szobát. Cim a kiadóhivatalban. 2—3

x Eladó házhely Hunyadi utca 5 sz. alatt, részben befásítva. Értekezni lehet Szabó Ödönnél, Vár u. 25 szám alatt délután 1—4 óráig.

x Gépkecsivező állást kaphat. Jelentkezés a MNSz megyei elnökségénél minden délelőtt.

Udvarhelymegyei Erdőfelügyelőség

1947 november 21., 443 sz.

HIRDETMÉNY

Köztudomásra hozzuk, hogy 1947 december 16-án déli 12 órakor az

Mindenkit elvár a MNSz.

erdőfelügyelőség helyiségében. Székelyudvarhelyt, kitermelés céljából árverésre kerül 209 köbm. építési (bűkk), 1154 ürméter bűkküzifa, 232 ürm. bűkkfaágak, a lövétei közbirtokosság tulajdonát képező „Egresmocsár” elnevezésű erdő 1947—48-as vágteréből. Fenti árverés megegyezés és egyezkedés útján történik a L.C.P. törvény és annak az árverésre vonatkozó külön szabályai, valamint a külön feltételek betartása mellett. Ezen feltételeket érdekeltek, az udvarhelymegyei erdőfelügyelőségnél Udvarhelyt tudomásul vehetik. A provizorikus garancia, az ajánlatnak 5% át teszi ki.

Érdeklődők hiányában, a második árverés 1947 december 30-ára déli 12 órára lesz kitűzve, ugyanazon feltételek mellett, újabb hirdetés nélkül.

Az udvarhelymegyei erdőfelügyelőség igazgatója: *M. Vasile.*